

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MAKTABGACHA TA‘LIM TIZIMI

Maktabgacha ta‘lim bo‘yicha press-reliz – bu sohadagi rivojlanishlanish tendentsiyalarini kuzatib borish uchun muhim vosita hisoblanadi. Ushbu press-relizda, birinchi navbatda, maktabgacha ta‘lim tizimining rivojlanishini tavsiflovchi va bu sohaga boshqacha nuqtai nazardan qarash imkonini beruvchi rasmiy statistik ma‘lumotlar keltirilgan.

Press-relizning asosiy maqsadi maktabgacha ta‘lim sohasidagi hozirgi holatni aks ettirish, taqdim etilayotgan maktabgacha ta‘lim sifatiga, barqaror rivojlanishga erishish yo‘lidagi natijalar sarhisobi, shuningdek, farzandlarimizning ta‘lim sifatini yaxshilashga qaratilgan samarali strategiyalarni ishlab chiqishga ko‘maklashishdan iborat.

Maktabgacha ta‘lim bola hayotidagi eng muhim bosqich bo‘lib, u bolalarning rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi, shaxsning shakllanishiga, uning intellektual, ma‘naviy- axloqiy, estetik va jismoniy rivojlanishiga, shuningdek, bolalarni umumiy o‘rta ta‘limga tayyorlashga ta‘sir qiladi va ularning kelajagini belgilaydi. Garchi bu bolalar rivojlanishining turli sohalari bo‘lsa-da, ular o‘zaro bog‘liqdir. Hozirgi vaqtda maktabgacha ta‘lim, ta‘lim tizimining ajralmas qismiga aylandi va uning ahamiyati doimiy ravishda ortib bormoqda.

Press-relizda maktabgacha ta‘lim tizimining turli jihatlarini tavsiflovchi davlat va nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarining (oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarini qo‘shgan holda) asosiy ko‘rsatkichlari, xususan, maktabgacha ta‘lim tashkilotlari va ulardagi bolalar soni, ushbu sohada faoliyat yuritayotgan pedagoglar va tarbiyachilar soni, 3 yoshdan 6 yoshgacha bo‘lgan bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olish ko‘rsatkichlari kabi ma‘lumotlar keltirilgan.

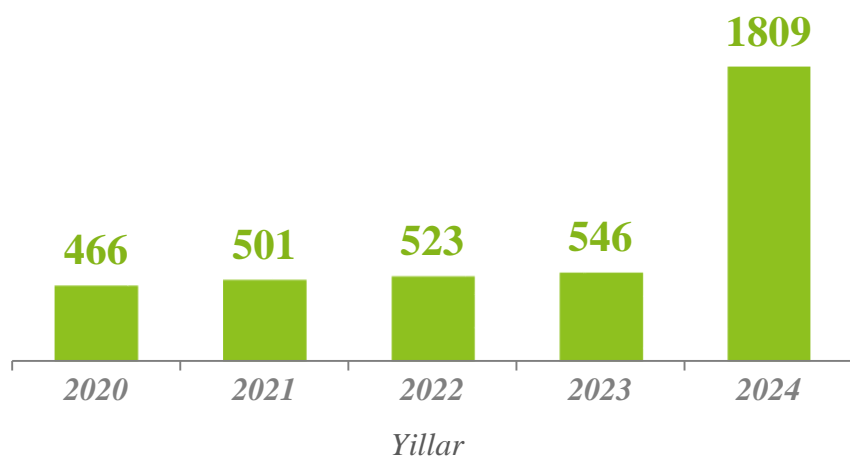
Oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti faqat davlat-xususiy sheriklikning oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarini moddiy-texnik va metodik jihatdan ta‘minlash shakli asosida tashkil etiladi.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti shaklida maktabgacha ta‘lim va tarbiya sohasida ta‘lim xizmatlari yakka tartibdagi tadbirkor sifatida ro‘yxatdan o‘tkazilgan jismoniy shaxslar tomonidan ko‘rsatiladi.

Ushbu press-reliz O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligining maktabgacha ta‘lim tashkilotlari bo‘yicha idoraviy ma‘lumotlari integratsiyasi orqali olingan ma‘lumotlar asosida tayyorlandi.

Qoraqalpog‘iston Respublikasida faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta‘lim tashkilotlari soni

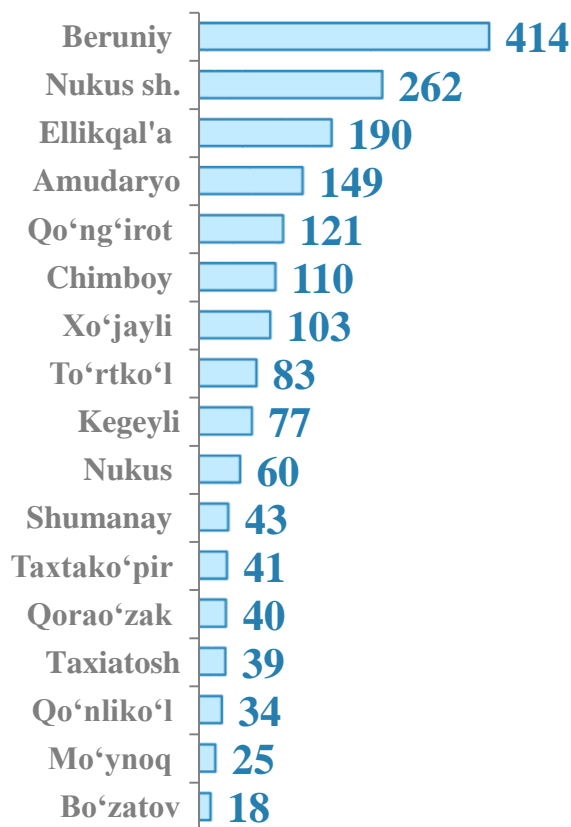
(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, birlik)

Qoraqalpog‘iston Respublikasida faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta‘lim tashkilotlari, oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlari sonini qo‘shgan holda, 2024-yil 1-yanvar holatiga 1 809 tani tashkil etdi, bu esa 2020-yil 1-yanvarga nisbatan 466 taga (ya‘ni 3,9 barobarga) oshgan.

Faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta‘lim tashkilotlari sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

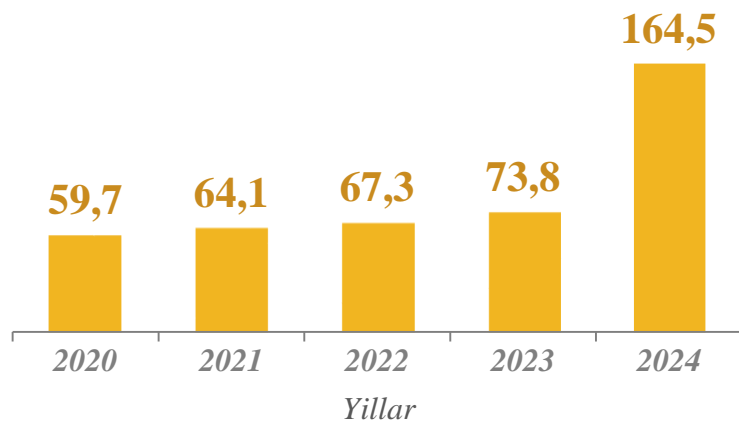
(2024-yil 1-yanvar holatiga, birlik)

Agar 2024-yil 1-yanvar holatiga faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta‘lim tashkilotlarining eng katta qismi Beruniy (414 ta), Nukus sh. (262 ta) va Ellikqala (190 ta) tumanlarida kuzatilgan bo‘lsa, boshqa tumanlarga nisbatan eng past ko‘rsatkich Bo‘zatov (18 ta), Mo‘ynoq (25) va Qonliko‘l (34 ta) tumanlarida qayd etilgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi o‘rinlar soni *

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, ming birlik)

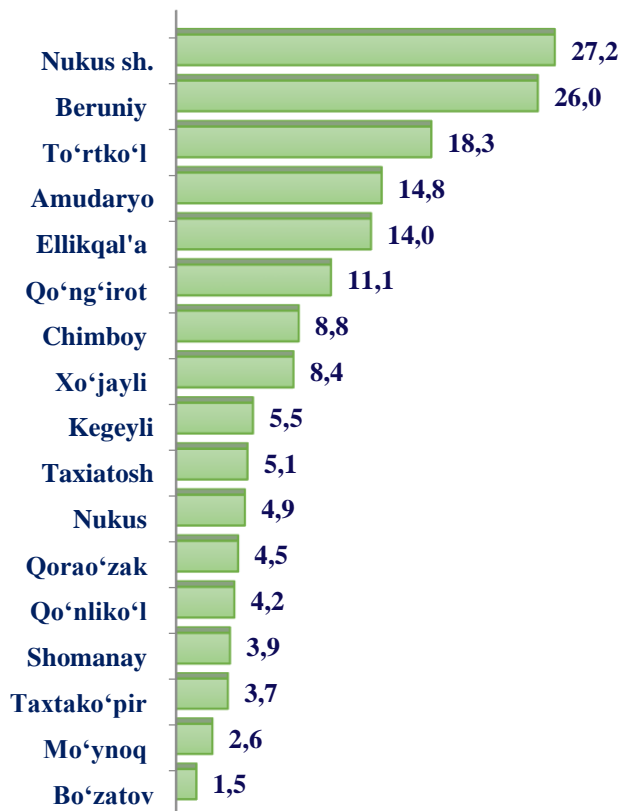

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi o‘rinlar soni ushbu sohadagi eng muhim ko‘rsatkichlardan biri deb hisoblanib, barcha kichik yoshdagi bolalarga bolalar bog‘chalariga borish va maktabga tayyorgarlik ko‘rish imkoniyatini davlat va mahalliy hokimiyat organlari tomonidan ta‘minlanishini aks ettiradi.

* 2024-yil 1-yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi o‘rinlar soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarsiz keltirilgan.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi o‘rinlar sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, ming birlik)

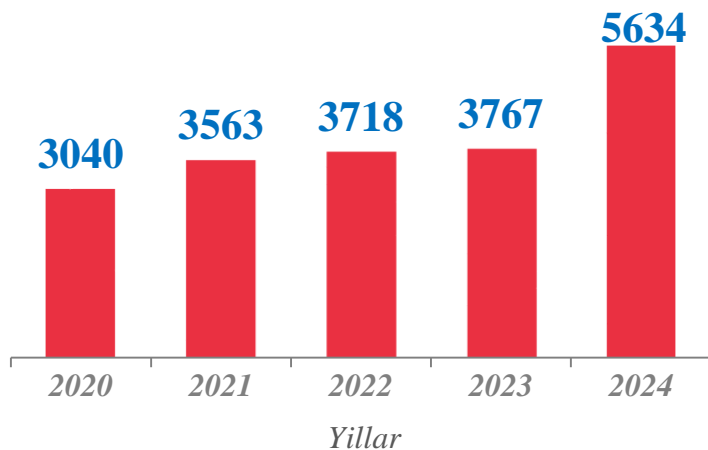

2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi o‘rinlar sonining eng katta qismi Nukus sh. (27,2 ta), Beruniy (26,0 ta) va To‘rtko‘l (18,3 ta) tumanlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko‘rsatkich Bo‘zatov (1,5 ta) hamda Mo‘ynoq (2,6 ta) tumanlarida kuzatilgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi guruhlar soni *

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, birlik)

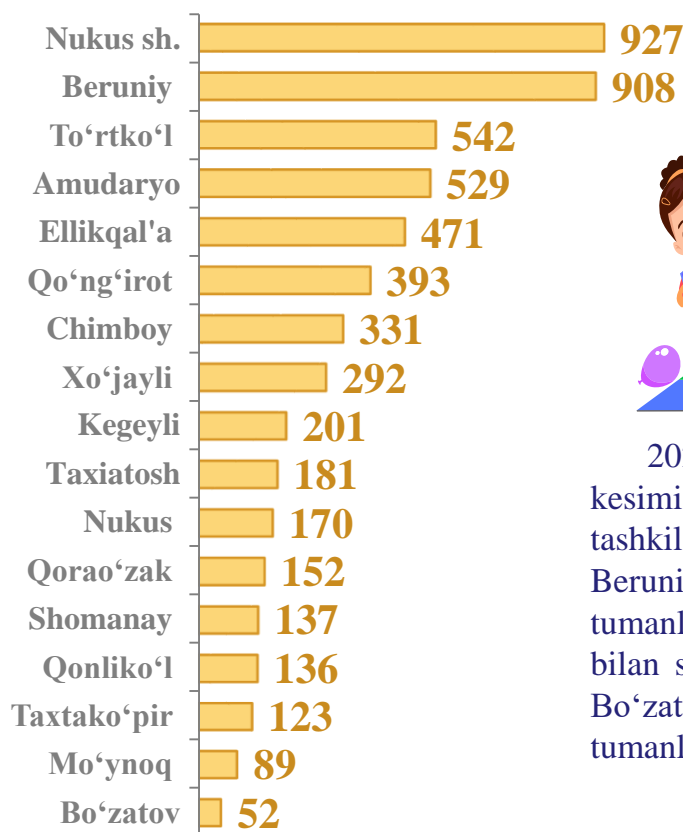

Maktabgacha ta‘lim muassasalaridagi guruhlar bolalarni tarbiyalash va o‘qitish jarayonida muhim rol o‘ynaydi. Ushbu guruhlar bolalarning yoshi va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etiladi, bu esa ularning har tomonlama rivojlanishi uchun eng yaxshi sharoitlarni yaratishga imkon beradi.

* 2024-yil 1-yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi guruhlar soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarsiz keltirilgan.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi guruhlar sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

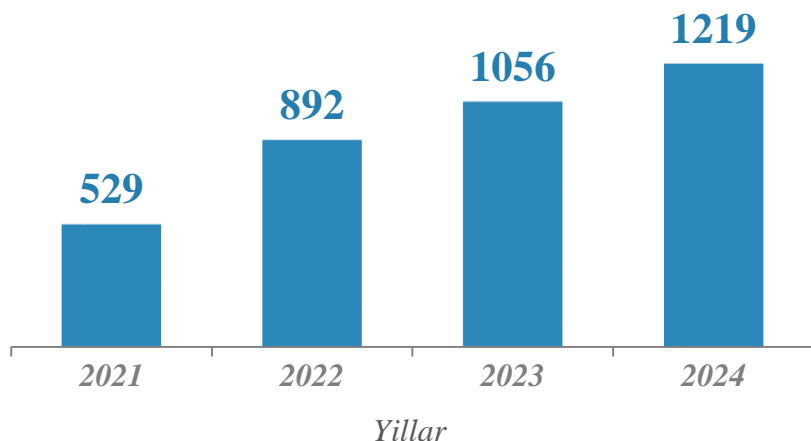
(2024-yil 1-yanvar holatiga, birlik)

2024-yil 1-yanvar holatiga tumanlar kesimida eng ko‘p maktabgacha ta‘lim tashkilotlari guruhleri Nukus sh. (927 ta), Beruniy (908 ta) va To‘rtko‘l (542 ta) tumanlarida qayd etilgan, boshqa tumanlar bilan solishtirganda, eng past ko‘rsatkichlar Bo‘zatov (52 ta) hamda Mo‘ynoq (89 ta) tumanlarida kuzatilgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasidagi oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlari soni

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, birlik)

Qoraqalpog‘iston Respublikasida oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlari soni 2024-yil 1-yanvar holatiga 1 219 tani tashkil etdi, bu esa 2021-yil 1-yanvarga nisbatan 529 taga (ya‘ni 2 barobarga) oshgan.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlari sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, birlik)

Agar 2024-yil 1-yanvar holatiga oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarining eng katta qismi Beruniy (350 ta), Nukus sh. (173 ta) va Ellikqala (143 ta) tumanlarida qayd etilgan bo‘lsa, boshqa tumanlarga nisbatan eng past ko‘rsatkich Mo‘ynoq (5 ta), Bo‘zatov (7 ta) hamda Qonliko‘l (14 ta) tumanlariga to‘g‘ri kelgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar soni

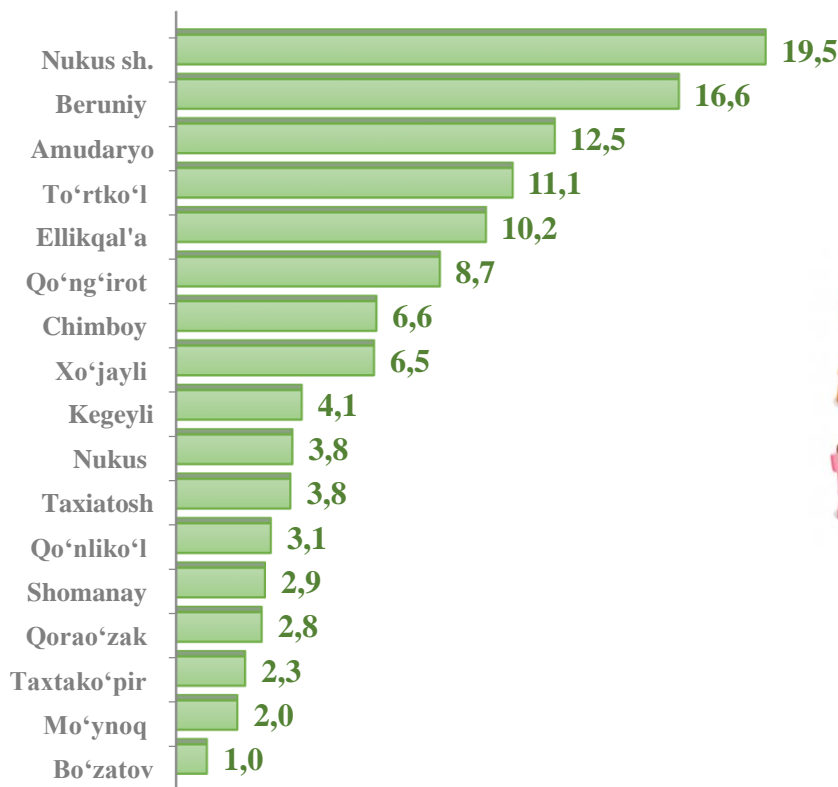
(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, ming kishi)

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar soni 2024-yil 1-yanvar holatiga 117,6 ming nafarni tashkil etdi, bu esa 2020-yil 1-yanvarga nisbatan 82,7 ming kishiga (ya‘ni 42,2 % ga) oshgan.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

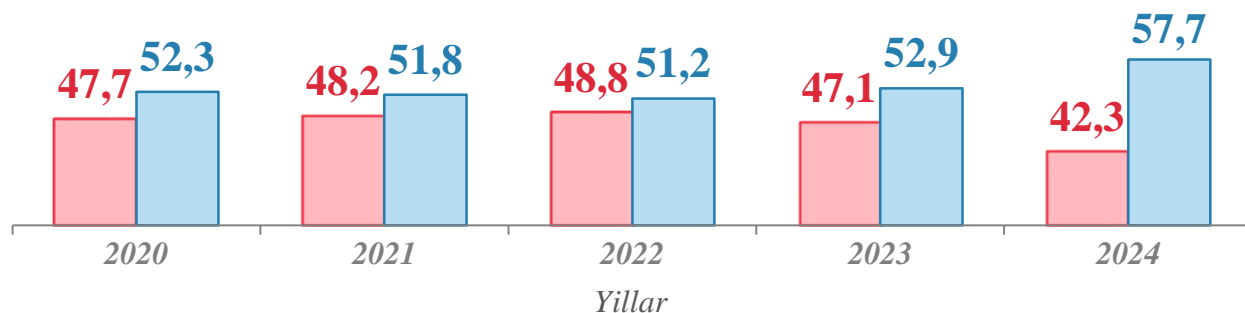
(2024-yil 1-yanvar holatiga, ming kishi)

2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar sonining eng ko‘p qismi Nukus sh. (19,5 ming kishi), Beruniy (16,6 ming kishi) va Amudaryo (12,5 ming kishi) tumanlarida qayd etilgan bo‘lsa, boshqa tumanlarga nisbatan eng past ko‘rsatkich Bo‘zatov (1,0 ta) hamda Mo‘ynoq (2,0 ming kishi) tumanlarida kuzatilgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalarning gender taqsimoti

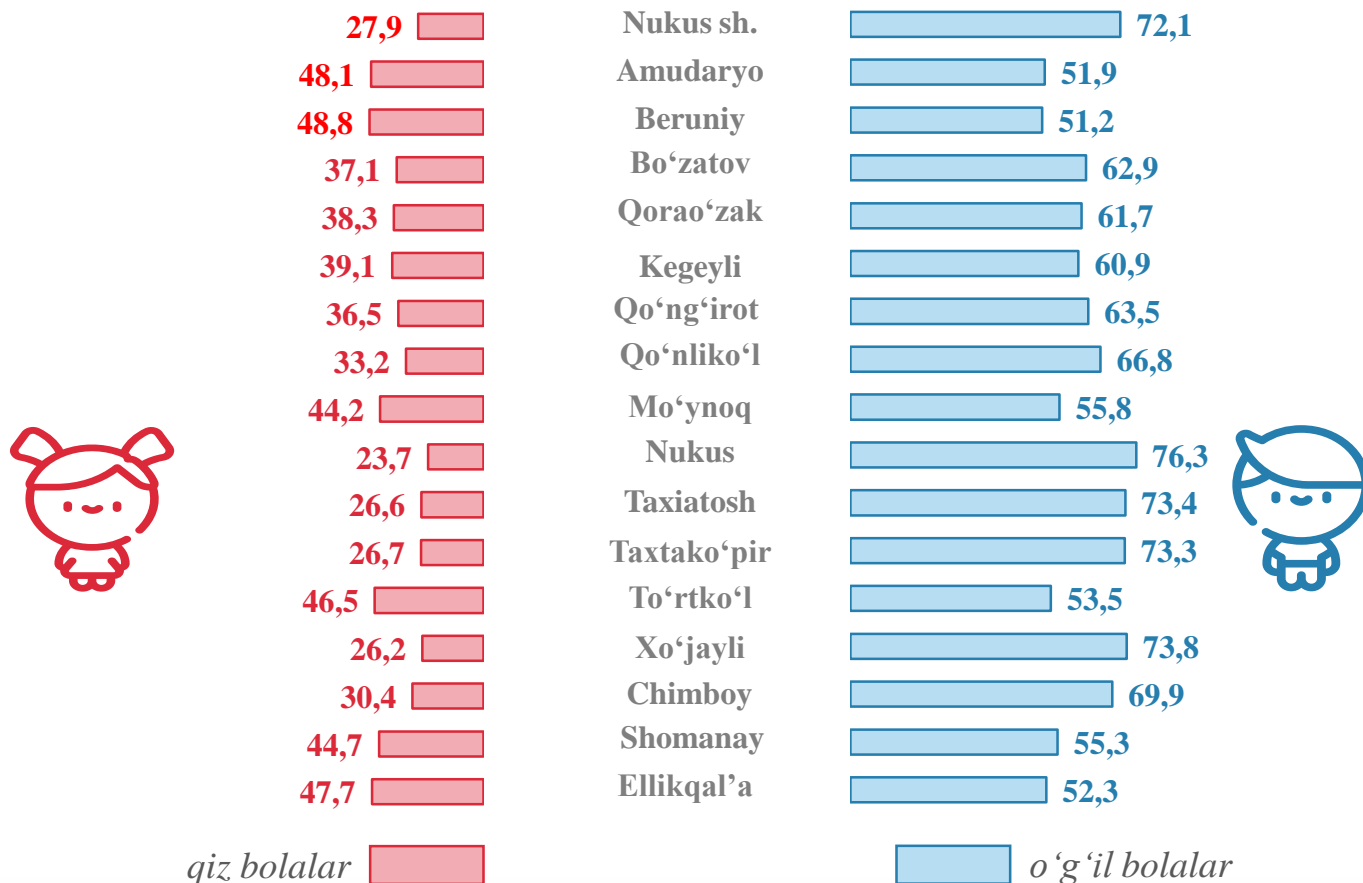
(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, %)

2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar sonida o‘g‘il bolalarning ulushi 57,7 % ni, qizlarning ulushi esa 42,3 % ni tashkil etgan. 2020-yil 1-yanvar holati bilan solishtirganda qizlarning soni 50,4 % ga, o‘g‘il bolalarning soni 87,7 % ga oshgan.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar sonining tumanlar bo‘yicha gender taqsimoti

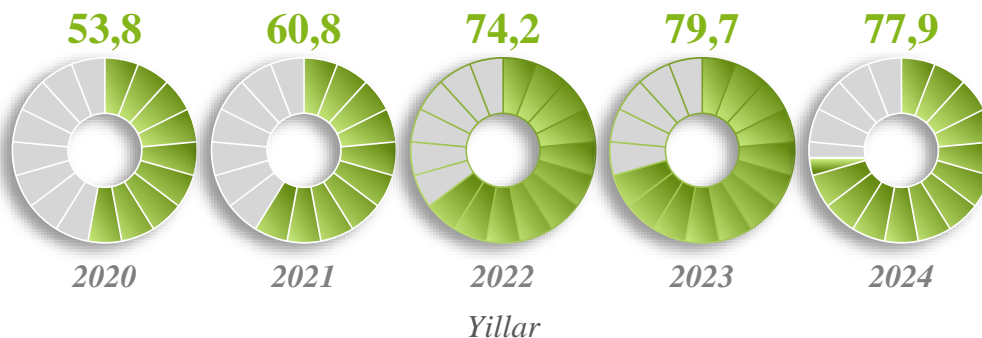
(2024-yil 1-yanvar holatiga, %)

Qoraqalpog‘iston Respublikasida 3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olinishi

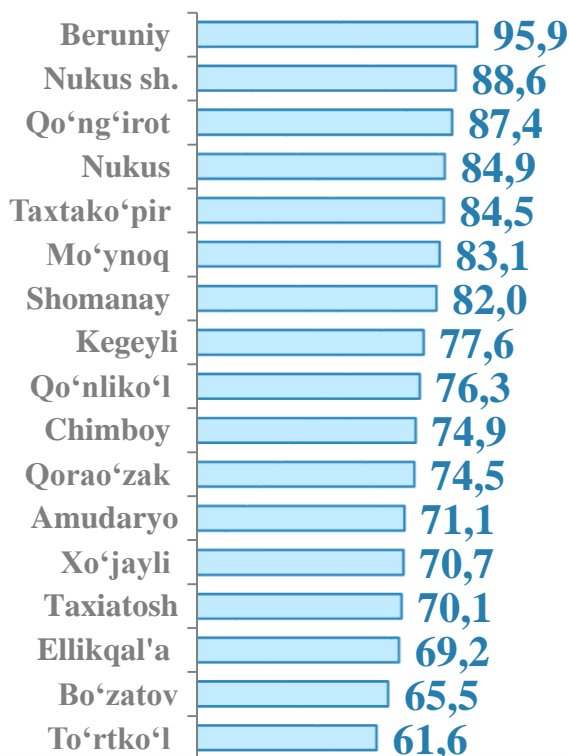
(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, % da)

3-6 yoshli bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olinishi bo‘yicha sezilarli o‘shish kuzatilmoqda. Jumladan, 2020-yil 1-yanvar holatiga bolalarning 53,8 % i maktabgacha ta‘lim olish imkoniyatiga ega bo‘lgan bo‘lsa, 2024-yil 1-yanvar holatiga esa bu ko‘rsatkich 77,9 % gacha yetdi. Ushbu ijobiy tendensiyani bolalarni erta bolalik davrida har tomonlama rivojlanishi uchun ta‘lim strategiyalari va dasturlarini muvaffaqiyatli amalga oshirilishi natijasi sifatida baholash mumkin.

3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan qamrovining tumanlar kesimida taqsimlanishi

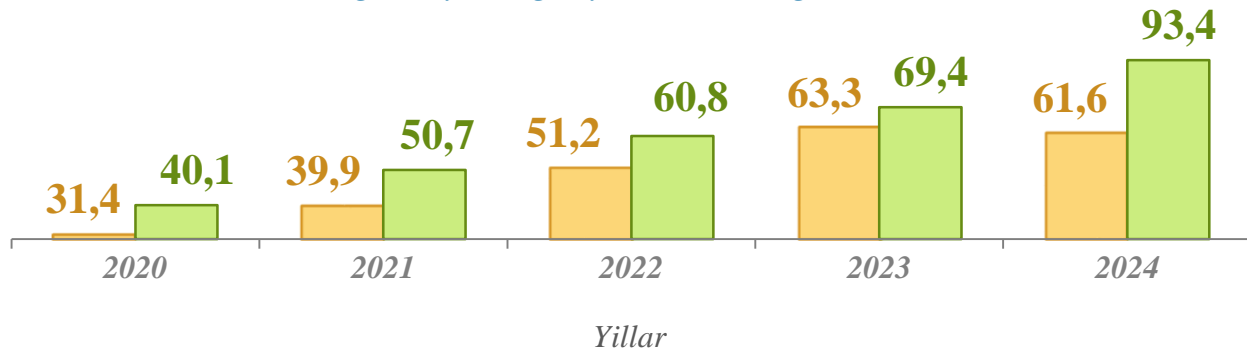
(2024-yil 1-yanvar holatiga, % da)

Agar 2024-yil 1-yanvar holatiga 3-6 yoshdagi bolalarning eng ko‘p qismi Beruniy (95,9 %), Nukus sh. (88,6 %) va Qo‘ng‘irot (87,4 %) tumanlarida maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olingan bo‘lsa, boshqa tumanlarga nisbatan eng past qamrov To‘rtko‘l (61,6 %) hamda Bo‘zatov (65,5 %) tumanlarida kuzatilgan.

Qoraqalpog‘iston Respublikasida 3-6 yoshdagi bolalarni jinsi bo‘yicha maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olinishi

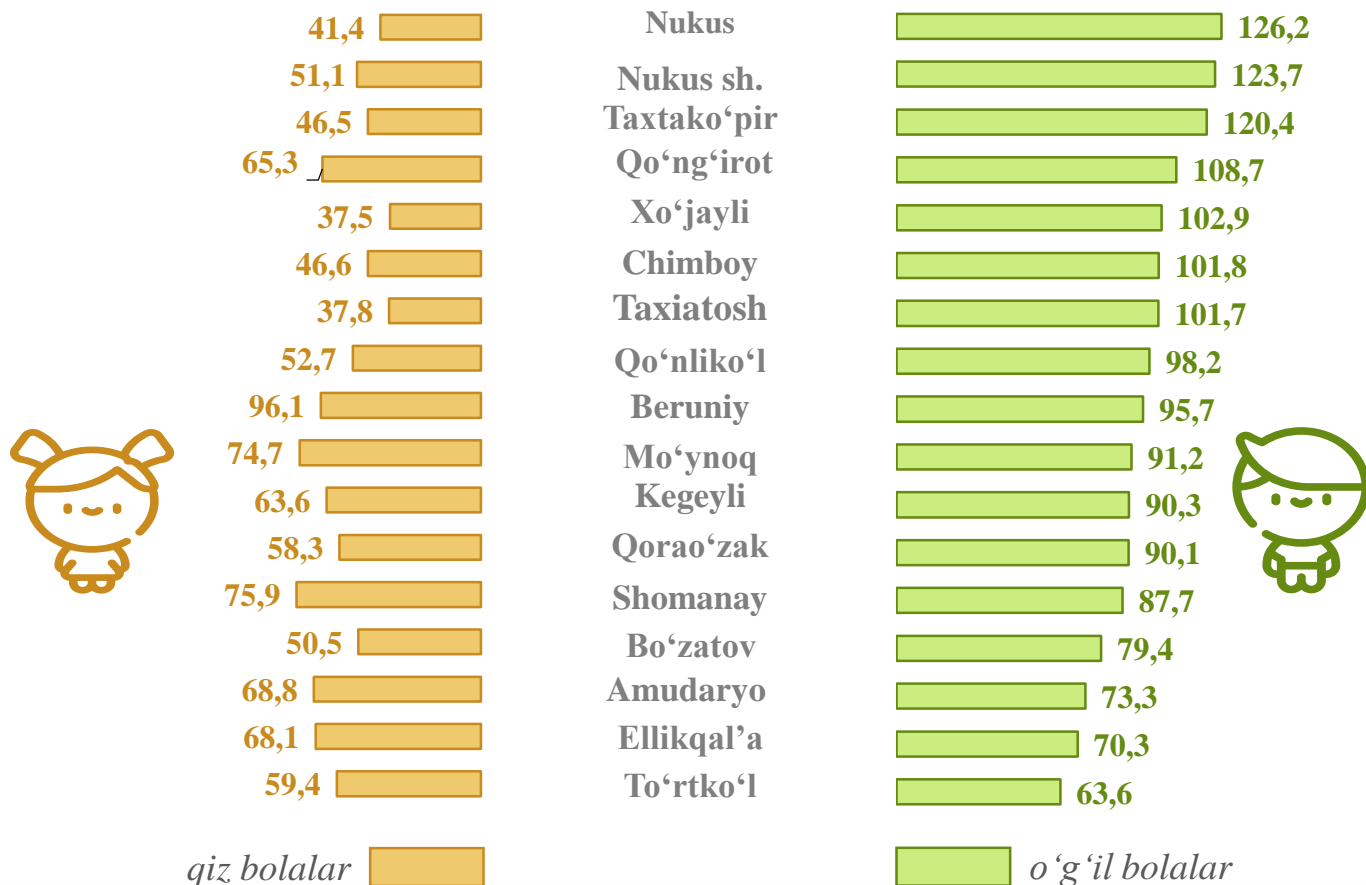
(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, % da)

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, 3-6 yoshdagi o‘g‘il bolalarning maktabgacha ta‘lim bilan qamrovi 93,4 % ni, qizlarning qamrovi esa 61,6 % ni tashkil etdi. 2020- yil 1-yanvar holati bilan solishtirganda, qizlarning qamrovi – 30,2 f.p.ga, o‘g‘il bolalarning qamrovi – 53,3 f.p.ga oshdi.

3-6 yoshdagi bolalarni jinsi bo‘yicha maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olinishining tumanlar kesimida taqsimlanishi

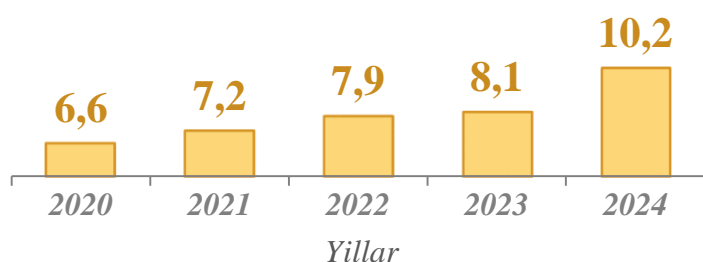
(2024-yil 1-yanvar holatiga, % da)

Qoraqalpog‘iston Respublikasi maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, ming kishi)

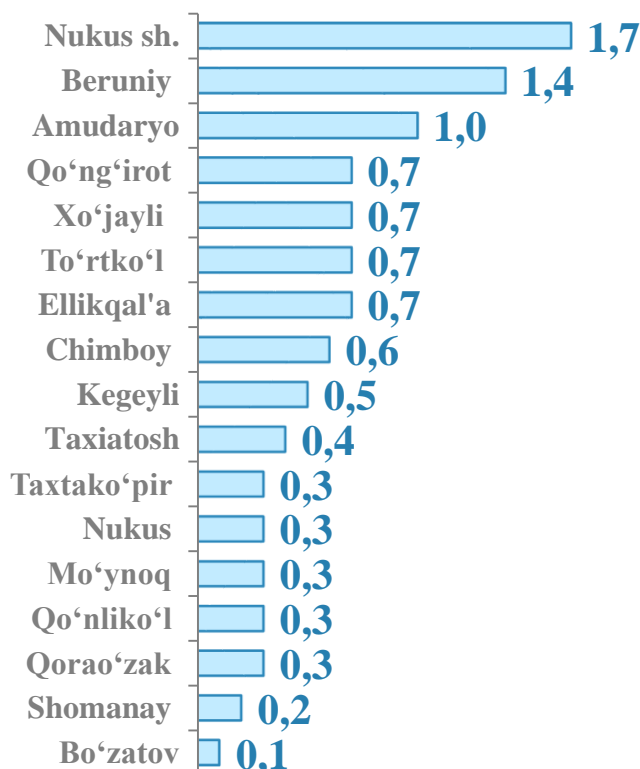

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni maktabgacha ta‘lim sifatini belgilovchi asosiy omil hisoblanadi. Bolalar bog‘chalari malakali mutaxassislar bilan ta‘minlanishi bolalarni tarbiyalash va rivojlantirish darajasiga, shuningdek, ta‘lim dasturlarini samarali amalga oshirishga bevosita ta‘sir qiladi

* 2024-yil 1-yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarsiz keltirilgan.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar sonining tumanlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, ming kishi)

Agar 2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlarining eng ko‘p qismi Nukus sh. (1,7 ming kishi), Beruniy (1,4 ming kishi) va Amudaryo (1,0 ming kishi) tumanlarida qayd etilgan bo‘lsa, boshqa tumanlarga nisbatan eng past ko‘rsatkich Bo‘zatov (0,1 ming kishi) hamda Shomanay (0,2 ming kishi) tumanlariga to‘g‘ri kelgan.

Statistik ko‘rsatkichlarga izoh

Maktabgacha ta‘lim va tarbiya — bolalarga ta‘lim va tarbiya berishga, ularni intellektual, ma‘naviy-axloqiy, etik, estetik va jismoniy jihatdan rivojlantirishga, shuningdek, bolalarni umumiy o‘rta ta‘limga tayyorlashga qaratilgan uzluksiz ta‘lim turi.

Maktabgacha ta‘lim tashkiloti — maktabgacha ta‘lim va tarbiya sohasida ta‘lim va tarbiya xizmatlari ko‘rsatuvchi davlat va nodavlat tashkiloti.

Davlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti — davlat tomonidan moliyalashtiriladigan va boshqariladigan hamda maktabgacha ta‘lim va tarbiyaning davlat standartiga muvofiq maktabgacha ta‘lim va tarbiya xizmatlari ko‘rsatuvchi tashkilot.

Nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti — nodavlat ta‘lim xizmatlarini ko‘rsatish sohasidagi faoliyatni amalga oshirishga doir litsenziya asosida maktabgacha ta‘lim va tarbiya sohasida ta‘lim va tarbiya xizmatlarini ko‘rsatuvchi yuridik shaxs.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti faqat davlat-xususiy sheriklikning oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarini moddiy-texnik va metodik jihatdan ta‘minlash shakli asosida tashkil etiladi. Oilaviy nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida 50 nafargacha bolalarga maktabgacha ta‘lim va tarbiya berilishiga yo‘l qo‘yiladi.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridagi bolalar soni – yil oxirida maktabgacha ta‘lim tashkilotlari ro‘yxatida turgan maktabgacha ta‘lim yoshidagi bolalar soni.

Maktabgacha bo‘lgan yosh — bolalarning tug‘ilgan paytidan yetti yoshgacha, to ularga umumiy o‘rta ta‘lim tashkilotlarida ta‘lim berish boshlangan paytga qadar bo‘lgan yoshi.

Bolalarning maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida joylar bilan ta‘minlanganligi — ushbu ko‘rsatkich bolalar sonining maktabgacha ta‘lim muassasalaridagi joylar soniga nisbati bilan aniqlanadi. Qiyosiy tahlilda bu yerda maktabgacha ta‘lim tuzilmalaridagi har 100 ta joyga to‘g‘ri keladigan bolalar soni bo‘yicha ma‘lumotlar qo‘llaniladi.

3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta‘lim bilan qamrab olinishi – ushbu ko‘rsatkich maktabgacha ta‘lim tashkilotlari ro‘yxatida turgan 3-6 yoshdagi bolalar sonining mazkur yoshdagi aholi soniga (doimiy aholining joriy hisobi asosida olingan demografik statistik ma‘lumotlarga ko‘ra) nisbati bilan aniqlanadi.

**Press-relizni tayyorlash uchun mas'ul:
Ijtimoiy soha statistikasi bo'limi**

**Qoraqalpog'iston Respublikasi
statistika boshqarmasi**

www.qrstat.uz

Tel.: +99861 222-79-83

